

31

**СВЯТИМ МИКОЛАЕМ
У РІДНОМУ КРАЮ**

ДИТЯЧА БІБЛІОТЕКА "МОГО ПРИЯТЕЛЯ"

Ч. 4.

ПЕТРО МІРЧУК

31
СВЯТИМ МИКОЛАЄМ
У РІДНОМУ КРАЮ

Сценічка картина на 2 відслони.

ВІННІПЕГ - ФІЛАДЕЛФІЯ
ВИДАВНИЦТВО "МІЙ ПРИЯТЕЛЬ"
1955

ЗІ СВЯТИМ МИКОЛАЄМ У РІДНОМУ КРАЮ

Сценізна картина на 2 відслони.

ДІЄВІ ОСОБИ :

ІВАСЬ,
ЮРЧИК
ОРИСЯ
ПАВЛУСЬ
ВІЛЛИ
Св. МИКОЛАЙ
ЯНГОЛ
ЖІНКА в Україні
ОЛЯ   )
ЗЕНКО   ) її діти
1-ший ПОВСТАНЕЦЬ
2-гий ПОВСТАНЕЦЬ
1-ший ЕНКАВЕДИСТ
2-гий ЕНКАВЕДИСТ
ЧОРТ.

Printed in Canada

Друком "Нового Шляху"

1. Д І Я

(На гужині, в хаті українського емігранта).

1-ша ЯВА:

(Івась, Юрчик, Оріся, Павлусь, Вілли. Всі діти в святозному убранні, тільки Павлусь убраний дуже бідно. Оріся при столику переглядає книжку. Хлопці розклали шахи, граючі).

ІВАСЬ: А мамуся каже, що час нам іти, бо святого Миколая що-лиш не видно.

ОРИСЯ: (підносить цікаво головку) Прийде?

ЮРЧИК: Зовсім певно, що прийде! Бо й чому мав би не прийти?

ОРИСЯ: Не знаю, я тільки так питаюся.

ПАВЛУСЬ: Він кожного року приходиться до чемних діточок.

ОРИСЯ: І дарунки для всіх принесе?

ІВАСЬ: (захоплено) Ще й скільки!

ВІЛЛИ: Але не для всіх. Мій фаті казав, що святий Миколай дає дарунки лише тим, хто перед тим заплатить йому за них.

ЮРЧИК: (махає легковажно рукою) Е, ти, Вілли, нісенітниці верзеш! Пощо святому Миколаєві гроші? Він має все, чого хоче і даром роздає дарунки всім, хто заслужив собі на те.

ОРИСЯ: А вчора сніжок із білих хмар падав, то мені мамуся казала, що це від того, що янголи тягнули по небі саночки повні дарунків.

ПАВЛУСЬ: Так, але як святий Миколай прийде до нас, то ми позинні привітати його гарним віршиком.

ІВАСЬ: Це правда, але (*розвів безрадно руками*) я не знаю ніякого на пам'ять...

ЮРЧИК: Я теж не вмію ніякого...

ОРИСЯ: Мені учителька написала гарний віршик, але я ще не вивчила його як слід.

ВІЛЛИ: А я гадаю, що ніякого віршика не треба. Мій фаті каже, що як хочеться щось дістати, то найкраще дати пачку папіросів. То я замість віршика візьму зі собою пачку папіросів для святого Миколая.

ЮРЧИК: (*знівно*) Вілли, я казав тобі — краще мовчи і не плети немудрих нісенітниць!

ПАВЛУСЬ: То я привітаю святого Миколая. Я знаю гарний віршик, що його мене навчила моя мамуся. Ось послухайте:

О, святий отче Миколаю;
Тебе витаємо тут ми
І молим: зглянься Ти над Краєм,
Над українськими дітьми!

Заглянь у нашу Україну,
Де ворог лютий наче звір
Переміняє все в руїну,
А людей бідних шле в Сибір.

Навіть молитись там не годні,
Бо ворог шле за те в тюрму.
Діти невбрані і голодні, —
Скажи, Святий: за що? чому?

Пошли Ти людям бідним долю,
Щоб зажили життям новим.
Дай Україні нашій волю
І рай у ній Ти віднови!

ОРИСЯ: (*захоплено*) О, це прекрасний віршик!
Справді: як тільки святий Миколай прийде,
Павлусь привітає його цим гарним віршиком.

ВІЛЛИ (*дивиться легковажно на Павлуся*):
Е, та як Павлусь може вітати святого Миколая,
коли він так погано убраний? Святий Миколай ще подумає,
що то бом...

ОРИСЯ: Він переодягнеться. Ми заждемо.

ПАВЛУСЬ: Ні, я не можу переодягнутися, бо я не маю іншого вбрання, тільки це одно...

ВІЛЛИ: А чому тобі твій тато другого вбрання не купить? Ось мій фаті...

ЮРЧИК (*до Вілли*): Мовчи! Адже ти знаєш, що в Павлуся є лише мамуся.

ОРИСЯ (*співзутливо*): Справді, а де твій татко, Павлусю?

ПАВЛУСЬ: Мій татко залишився в Україні.

ВІЛЛИ: В Україні? А де то та Україна?

ЮРЧИК: О, то ти не знаєш? А я знаю і зараз тобі відповім віршиком, що його я навчився в нашій українській школі. Ось послухай (*деклямує*):

Де срібнолентий Сян пливе,
криштальноводний Прут реве,
де Славутиця наш Дніпро
і бистротечний дід Дністро:

Оттам мій рай, мій рідний край,
оттам мій край, мій рай,
там наша Україна!

Верхами де Бескид стремить
уперто в небеса,
де полонини, де степи
простерлись без кінця, —
оттам мій рай, мій рідний край,
оттам мій край, мій рай,
там наша Україна!

ОРИСЯ: І я знаю, де наша Україна! Бо то ж
наша батьківщина, яку я дуже люблю.
Я теж знаю віршик про те, що його мене
мамуся навчила. Ось послухайте:

Хочеш знати, хто я?
Українка я!
Вірне серце — зброя
певна є моя.

В нім вогонь любови
до коханих слів,
до дзвінкої мови
славних козаків.

В нім кохання щире
чисте наче сніг,
до святої віри
прадідів моїх.

Вірне серце — зброя
все буде моя.
Хочеш знати, хто я?
Українка я!

ІВАСЬ: І я знаю віршик і скажу вам його.
(Деклямує):

Люблю я рідненького тата,
і маму люблю я кохану,
і Ромчика, меншого брата,
і сестричку найменшу Оксану.

Люблю я свою Україну,
як батенько мій і мамуся.
За неї у кожную хвилину
я щиро до Бога молюся.

ВІЛЛИ (до Павлуся): Павлусь, а що твій тато робить в Україні? Який він там бизнес веде і чому твоя мамуся і ти не залишилися з ним?

ПАВЛУСЬ: Мій тато є в Українській Повстанській Армії. Він носить кріс і боронить українських дітей і їх батьків перед большевиками, бо большевики відбирають українським дітям хліб, а їх батьків і матерей вивозять далеко на Сибір. Моя мамуся була дуже хвора, а я зовсім маленький і тому ми муслі іхати сюди. Але ми вернемось в Україну!

ЮРЧИК: А я чув про Українську Повстанську Армію і про її славного командира генерала Тараса Чупринку. Він також не втікав, але залишився в Україні і не боявся большевиків, хоч їх є дуже багато.

ВІЛЛИ: О, ви певно говорите про Юкрейнієн Інсарджент Армі, Ю-Пі-Ей. Я читав про неї в одному камиксі.

ІВАСЬ (до Павлуся): А знаєш, Павлусю, я дам тобі свою маринарочку. Я маю дві. Моя мамуся казала, що наш дідусь і бабуся лишилися в Україні, бо вони вже старенькі. То твій татко боронить їх перед большевиками. Твій татко допомагає другим українцям, то ми мусимо теж допомагати один одному. Прошу, бери! *(Витягає зі шафи свою маринарку і дає їй Павлусеві).*

ЮРЧИК: Я тобі свою шапку подарую, в мене є друга. *(Дає свою шапку).*

ОРИСЯ: А я свій шалик.

ВІЛЛИ: А я нічого не дам, бо мій фаті каже, що то лиш дурні роздаровують своє добро.

ПАВЛУСЬ: *(стоїть зніяковіло, не бере дарунків. Хтось постукав до дверей).*

ІВАСЬ: Ой, хто ж це? Чи не святий Миколай? Кінчим збиратися!

(Павлусь одягає швидко маринарку, Юргик кладе йому в кишеню свою шапку, Орися вбирає Павлусеві на шию шалик).

2-га ЯВА

ЯНГОЛ *(входить)*: Мир вам, діти! Я післанець святого отця Миколая. Не сподівались мене?

ДІТИ: О, сподівались, сподівались! Ми ждемо якраз на святого Миколая.

ПАВЛУСЬ: Я і віршик умію, що ним буду вітати святого Миколая. Ми будемо просити його, щоб він зглянувся над українськими дітьми в Рідному Краю, що ходять нині невбрані і голодні і навіть молитися їм за-

бороняють. Ми будемо просити, щоб святий Миколай допоміг Україні стати вільною.

ЯНГОЛ: За Україну просите, діти? То ви не забули про неї?

ДІТИ: О, ні, ми про неї ніколи не забудемо!

ЯНГОЛ: Це дуже гарно! (*задумано*). А хотіли б ви подивитися на Україну?

ДІТИ: О, так, так! Хочби й зараз.

ЯНГОЛ: Добре! Тепер підемо до святого Миколая. Я приготую небесні санки і ми підемо всі в Україну.

3-тя ЯВА

ЧОРТИК (*входить, скрадаючись*): А Вілли поїде зі мною, правда? Він України не любить, помагати нікому не хоче і все лиш про себе думає. То йому дорога зі мною, до пекла.

ВІЛЛИ (*злякано*): Ні, ні, я не хочу до пекла! Я поїду з ними. Я хочу також в Україну. Я так говорив, бо мені ніхто досі нічого не оповідав про Україну, ані тічерка в нашій публичній школі, ані тато... А помагати другим я також буду.

ЯНГОЛ: О, так, коли він хоче поправитись, то ти, чорте, залиши його в спокою! Він теж поїде з нами подивитись на Україну. (*Всі виходять з янголом*).

ЧОРТИК: І я за вами на мітлі полечу. (*Бере з кута мітлу*). Когось я і там собі зловлю! (*вибігає*).

Д Р У Г А Д І Я

(Убога селянська хатина в Україні. Жінка і її двоє малих дітей, Оля і Zenko, сидять біля ліжка. Вони вдягнені дуже бідно).

1-ша ЯВА

ЖІНКА: Так, так, дітоньки: свято святого Миколая сьогодні. Колись в цей день приходив до нас святий Угодник Божий і роздавав дітям дарунки. А тепер...

ОЛЯ: Не сумуй, мамусю! Може й сьогодні прийде Він до нас. Як ти вийшла за дровами я загасила світло, щоб хтось не підглянув, і ми обоє з Zenком повклякали в кутку та щиро помолилися до святого Миколая, щоб Він не забув про нас.

ЖІНКА: Ох, діти мої, діти!... *(Хтось постукав до дверей)*. Ой, хто ж би це?...

2-га ЯВА

(Входить святий Миколай з янголом, а за ними діти: Павлусь, Івась, Орися, Юргик, Вілли).

СВ. МИКОЛАЙ: Мир дому сему і благословення!

ЖІНКА: О, Боже! Справді святий Миколай! І як це ви до нас потрапили?...

СВ. МИКОЛАЙ: Почув молитву діточок твоїх і прийшов до них. Ще й з гостями. *(Показує на дітей)*.

ЖІНКА (*придивляється до дітей*): Справді гості! І звідки ж це вони? Не янголи, а діти, як усі, але ж зразу видно, що нетутешні: так гарно всі вбрані й так гарно всі виглядають. Чужі...

ЮРЧИК: Ні, матусю, ми не чужі. Ми теж українці, але ми з еміграції. Зі святим Миколаєм приїхали в гості, на нашу Україну подивитися.

ЖІНКА: На нашу Україну подивитися?.. З еміграції?... Не забули ви там на чужині про неї?

ОРИСЯ: Ні, ні, ми все про Україну пам'ятаємо і за неї молимося.

ІВАСЬ: Нам татко і мамуся все оповідають про Україну і з книжечок ми вчимося про неї. Ось саме на тому тижні я вивчив віршик Лесі Українки про нашу Україну:

Он-де билочка весела.
В ній хороші, красні села,
Там хатки садками вкриті,
Срібним маревом повиті.
Коло сел стоять тополі,
Розмовляють з вітром в полі.
Он ярочки зелененькі:
Стежечки по них маленькі
Перевиті, мов стрічечки,
Збігаються до річечки.
Річка пливе, беріг рвучи,
Далі, далі попід кручі.

ОРИСЯ: А прекрасний вірш Тараса Шевченка про наше село в Україні ми знаємо на па-

м'ять усі. Ось послухайте. (*Орися, Івась, Павлусь і Юргик деклямують разом*):

Садок вишневий коло хати
Хрусті над вишнями гудуть.
Плугатарі з плугами йдуть.
Ідуть співаючи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

ЖІНКА (*сумно*): Було... Це так колись було прекрасно тут у нашій Україні. Були і хатки біленькі, і садки зелені, і люди веселі. А тепер?... Пекло з раю большевики зробили. Поруйнували, понищили, ограбили, людей в тюрми та на Сибір позасилали. А ті, що залишилися, голодні, обдерті, босі...

ПАВЛУСЬ: Не журіться, матусю, це зміниться. Ми виростемо, повернемося сюди, підсилимо сили УПА.

ЖІНКА: УПА!... То ви про неї чули на чужині?

ПАВЛУСЬ: Чули, всі чули. А мій татко тут в Україні залишився, в УПА.

ЗЕНКО: Як і наш татко, в лісі...

ЖІНКА: Це ще наша єдина надія, що народ не піддається, а хто лише дужий, бере кріс у руки, щоб край свій рідний боронити.

3-тя ЯВА

(*Входять два озброєні большевики з пістолями в руках. Вілти, побазивши їх, незаметно вибігає з хати*).

1-ший БОЛЬШЕВИК: Ну, да, харапо! А пака ви всі в тюрмах та на Сибірі погинете. Разом з оцим капіталістичним запроданцем

— святим Ніколкою та з цими ось закордонними агентами, що за дітей поперебрирались. Ми добре бачили, як скидався парашут і — хата окружена червоноармійцями.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ (*дивиться уважно на більшовиків*): І що ж вам ті бідні люди зробили, що гірш звірів над ними збиткуєтесь?

2-гий БОЛЬШЕВИК: Тільки без агітації, батюшка! Так Сталін наш, а за ним Хрущов сказали, щоб усіх українців винищити, і старих, і жінок, і дітей. І ми це делаем.

СВ. МИКОЛАЙ: А милосердя у вас немає ніякого?

1-ший БОЛЬШЕВИК: Нєт, нєт, батюшка! Милосердя це буржуазна видумка. Руский більшовик милосердя не знає.

2-гий БОЛЬШЕВИК: Нє разсуждать! Збираться усі мерщій і гайда на Сибір. Раз ви українські бандьори, то й надо знищить всіх вас.

4-та ЯВА

(За сценою гучно стрілянина й відгуки бою. Всі здивовано наслухають. В хату входить двох українських повстанців з тризубами на шапках, з крісами в руках).

ПОВСТАНЦІ (*до більшовиків*): Кидай зброю! Руки вгору!

БОЛЬШЕВИКИ (*перелякані, кидають зброю і підносять руки вгору*): Помилуйте, не вбивайте, ми не винуваті!...

1-ший ПОВСТАНЕЦЬ: Ну, це вже ми побачимо, що з вами треба буде зробити. Ваша емведівська застава знищена зовсім, а вашу справу ми розглянемо опісля.

2-гий ПОВСТАНЕЦЬ (*розглядає всіх уважно*): А, значить, ми в сам час прибули. (*До Зенка й Олі*). Здорові були, діточки мої!

ОЛЯ і ЗЕНКО: Тато! Це ж наш тато! (*Щиро вітаються*).

СВ. МИКОЛАЙ (*до повстанців*): А звідки ви довідалися, що ми тут усі в такій пригоді?

1-ший ПОВСТАНЕЦЬ: А ось від кого! (*показує на Вілли, що входить до хати*). Він, мабуть, з ваших гостей. Продерся відважно крізь ворожу заставу, хоч за ним стріляли, прибіг до повстанського загону в лісі і про все нам розказав.

ПАВЛУСЬ, ЮРЧИК, ІВАСЬ і ОРИСЯ: О, славно, славно, Вілли!

ВІЛЛИ (*гордо*): Тільки не Вілли, а Василько! Я ж українець. Васильком родився і Васильком, даліше залишуся. А як виросту, то вернуся сюди. І мої батьки сюди придуть. Бо наша батьківщина тут: Україна!

ПАВЛУСЬ: Ми всі сюди повернемось. І я знайду тут свого тата, що залишився в УПА.

1-ший ПОВСТАНЕЦЬ (*придивляється цікаво Павлусеві*): Твій тато залишився в УПА? А як він звався?

ПАВЛУСЬ: Іван Лисенко.

1-ший ПОВСТАНЕЦЬ: Іван Лисенко?... Так це ти, Павлусю? Не пізнав свого тата, бо

ще зовсім малесеньким був, як ми розстались!... *(Підносить його і цілує)*.

ПАВЛУСЬ: Татку! Мій татку!...

СВ. МИКОЛАЙ: Щасливі діти... І так, як оце для вас сьогодні, прийде для всіх українців день визволення.

5-та ЯВА

ЧОРТИК *(вбігає)*: А я казав, що й для мене тут щось знайдеться. Вілли вже не мій, бо він вже знов Василько, чемний і братерський. Але ті *(показує на большевиків)* мої!

СВ. МИКОЛАЙ: Так, чорте, большевики це твої учні. Бери собі їх. А я роздам всім українським дітям дарунки, що їх привезли янголи. *(Янголи вносять дарунки, а св. Миколай роздає їх всім земним дітям)*.

К і н е ц ь.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

ілюстрований журнал для всіх
українських дітей в Канаді й Америці.

— ВИХОДИТЬ ВІД 1949 РОКУ —

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА \$2.00.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

виховує молоде покоління в релігій-
ному дусі.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

вщиплює в юні серця любов до України.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

навчає дітей української мови.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

розкажує про славне наше минуле.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

містить оповідання, казочки й вірші.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

подає дітям для розваги загадки й кон-
тести.

“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”

став правдивим приятелем наших ді-
точок.

ДОРОГІ БАТЬКИ! — Замовляйте своїм дітям
“МІЙ ПРИЯТЕЛЬ”.

На адресу:

“MY FRIEND”

The Only Ukrainian Children's Magazine
49 Kennedy St., Winnipeg, Man. Canada.